

Thorvald Staunings tale ved Rigsdagens åbning

Taler

Thorvald Stauning
Statsminister

Dato

6. oktober 1925

Sted

Christiansborg

I Overensstemmelse med § 40 i Danmarks Riges Grundlov er Rigsdagen ved aabent Brev af 26. September fra Hans Majestæt Kongen indkaldt til en ordentlig Rigsdagssamling, der, jævnfør Grundlovens Bestemmelse, skal aabnes i Dag.

Ved Reskript af 26. September har Hans Majestæt Kongen dernæst overdraget til mig som Statsminister at aabne denne Tirsdag den 6. Oktober sammentrædende Rigsdag og at foranledige det i saa Henseende videre fornødne.

Dette sker herved. I Kongens Navn erklærer jeg den ordentlige Rigsdagssamling for aabnet.

Forinden jeg anmoder Tingene om at konstituere sig, skal jeg paa Regeringens Vegne fremsætte nogle Udtalelser om det Arbejde, som forestaar.

Vort Forhold til fremmede Magter er venskabeligt og udvikler sig tilfredsstillende. Det har været Regeringen en Glæde ved Lejlighed at kunne medvirke til at fremme det gode Forhold til og Samarbejde med de nordiske Riger, som altid maa blive af saa stor Betydning for os. Men ogsaa i Forholdet til

andre Nationer er der bygget videre paa den Samarbejds og Forstaaelsens Grund, som tidligere er fremhævet som vort Lands Program.

Skønt Udviklingen efter Folkenes Forbunds Delegeretforsamlings Møde i Fjor ikke hidtil har vist sig gunstig for at føre Arbejdet videre paa Grundlag af Genfer-Protokollen, har det været Regeringen en Tilfredsstillelse at konstatere, at denne Protokols Principper lever videre, og at Tanken om en Befæstelse af Freden gennem en Udvikling af et System af Traktater baseret paa obligatorisk Voldgift har været i Vækst – og det er Regeringens Hensigt for Danmarks Vedkommende at arbejde videre ad denne Vej.

Med stor Interesse har Regeringen ogsaa fulgt de Forhandlinger, der har fundet Sted angaaende de almindelige Ønsker om at komme frem til Afrustning. Ogsaa her synes det, at Folkeforbundet, uanset den indtraadte Ændring i Forholdene, har ført Udviklingen ind i et Spor, der lover Fremskridt.

De Forhandlinger, der i forrige ordentlige Rigsdagssamling paabegyndtes om Ophævelse af Danmarks krigsmæssige Udrustning samt om en saadan Nyordning, som international Ret nødvendiggør, vil blive genoptaget. Det er en Selvfølge, at vi fremdeles vil vise Opmærksomhed og Hensyntagen overfor den Udvikling i Afrustningsspørgsmaalet, som maatte blive Resultatet af de bebudede Forhandlinger indenfor Folkenes Forbund.

De økonomiske Forhold, saaledes som de har udviklet sig efter Verdenskrigen, har ogsaa i den senere Tid forvoldt Vanskeligheder for vort Land. Med Glæde og Tilfredshed har man kunnet konstatere en voksende Tillid fra Udlandets Side overfor Danmark. Men efter den forudgaaende Tids Inflation kan den paakrævede Deflation ikke forløbe, uden at der kræves Ofre af Befolkningen.

Den uventet stærke og hastige Stigning i den danske Krones internationale Værdi har ført et nyt Moment af Usikkerhed ind i Handel og Produktion. Disse Forhold har derfor været Genstand for nye Overvejelser, og det er Hensigten at søge Lovgivningsmagtens Medvirkning til en Stabilisering af Kroneværdien og til de Foranstaltninger, der kan være nødvendige under en fortsat Stigning til Kronens oprindelige Værdi.

I denne Forbindelse maa man udtale Haabet om, at det for Valutaen vigtige Prisfald maa foregaa; og i den Udstrækning, som det maa anses fornødent og forsvarligt, vil Forhandlinger om en Lovgivning, der fjerner Hindringer for Prisfaldet, ogsaa blive optaget.

Ogsaa Spørgsmaalet om Beskatningen er Genstand for Overvejelse med det Formaal at finde Veje til en Omlægning, hvorved ogsaa de Vanskeligheder, som visse Afgifter paabyrder Erhvervslivet, muligt kan fjernes.

I øvrigt vil Arbejdet i den nu indledede Rigsdagssamling blive fortsat paa Grundlag af en Række fra forrige Samling kendte Lovforslag, men ogsaa enkelte nye Sager vil blive forelagt.

Af større og vigtige Arbejder nævner jeg saaledes:

Almindelig borgerlig Straffelov, en Lov om Tinglysning samt Ændringer i Lov om Rettens Pleje.

Socialministeren vil atter optage Forhandlingerne om den Række Konventioner og Lovforslag om Arbejderbeskyttelse, der er kendt, samt om Lærlingeforholdet og vil desuden fremsætte

Lovforslag om Undervisningen for døvstumme Børn og for blinde Børn.

Det vigtige Spørgsmaal om kommunal Grundskyld vil blive genoptaget, ligesom Lovforslagene om Revision af Aldersrenten og om Understøttelsen til Enkers Børn vil blive ført videre.

Den yderst beklagelige Bolignød, som fremdeles bestaar, vil nødvendiggøre fortsatte Overvejelser om Midler derimod; og Undervisningsministeren vil fortsætte de paabegyndte Forhandlinger om Skolevæsenet, foreløbig paa Grundlag af Forslagene om Læreruddannelsen og om Tilsynet med Skolen.

De store Spørgsmaal om tidssvarende Forhold for Nationalteatret og Nationalmuseet er Genstand for Overvejelser, hvis Resultat vil fremkomme, naar Forholdene tillader det.

Lovgivningen om Banker, Forsikringsvirksomhed og Aktieselskaber vil blive genoptaget, og et Lovforslag om Naturfredning vil blive fremsat.

Til Modvirkning af Arbejdsløshed og Fremme af Erhvervslivet vil Lovforslag om videre Udvikling af Husmandsbedrifter atter blive fremsat, og desuden vil de paabegyndte Undersøgelser og Overvejelser saavel angaaende Fiskeriet som Industrien blive fortsat og antagelig tilendebragt i nær Fremtid.

For saa vidt det maatte vise sig paakrævet at yde Medhjælp fra Statens Side for at sikre Opretholdelse og Udvikling af sunde Erhverv og for at hidføre forøget Produktion, vil Regeringen bestræbe sig for at finde Midler, som kan være egnede dertil, og som kan ventes at finde Tilslutning hos den høje Rigsdag.

De særlige Forhold, hvorunder Befolkningen paa Færøerne lever og virker, vil blive optaget til Undersøgelse. Man vil tilstræbe Klarhed over, hvad der maatte udkræves til Fremme af Erhvervsliv og Kultur, og efter Samraad med de for Befolkningen ved Loven indstiftede Organer vil man tilstræbe den Virksomhed, der maatte vise sig paakrævet.

Ogsaa Forholdene i Grønland er Genstand for Regeringens Opmærksomhed og vil paa lignende Maade blive optaget til nøje Undersøgelse.

Regeringen er af deri Opfattelse, at sund Økonomi i Statshusholdning og Statsvirksomheder maa tilstræbes, og man er derfor ogsaa optaget af at planlægge og at gennemføre saadan Simplificering i Statsadministrationen, som er foreslaaet af Administrations-Kommissionen eller er Resultat af Ministeriernes egne Overvejelser. En ny og betryggende Revisionsordning er under Forberedelse paa Finansministeriets Foranledning.

Jeg har her nævnt Hovedlinier for den Politik, der formentlig bør følges, og Hovedpunkter af det Program, som foreligger for den Rigsdag, der nu træder sammen. Jeg ønsker paa Regeringens Vegne Rigsdagen velkommen til Arbejdet, og jeg betoner, at hvad der end skiller os af politiske Uoverensstemmelser, saa maa dog eet altid kunne samle os alle, Arbejdet for at højne vort Land og vort Folk, Arbejdet for at sikre en god Udvikling for vort Land. Med Ønsket om, at

dette maa være Ledestjernen i Rigsdagens Arbejde, med Ønske om Held og Fremgang for Land og Folk foreslaar jeg, at vi indleder vor Gerning med et Leve vort Fædreland, Danmark!

Medlemmerne besvarede Statsministerens Leve med et trefoldigt Hurra.

Kilde

folketingstidende.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Folketingstale, Socialdemokratiet, Åbningstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/aabningstale-1925>